

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

Залужний В. Ф.

генерал, доктор філософії у галузі права,
Надзвичайний і Повноважний Посол України
у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північній Ірландії

БРИТАНСЬКИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розвиток української системи вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів зумовлює необхідність глибокої інтернаціоналізації освітнього простору. Важливим елементом цього процесу є впровадження сучасних підходів до забезпечення якості освіти, що ґрунтуються на досвіді провідних європейських країн. Особливу цінність для України становить британська модель забезпечення якості освіти, яка поєднує автономію закладів вищої освіти, відповідальність за результати освітньої діяльності та орієнтацію на постійне вдосконалення.

Система забезпечення якості у Великій Британії вибудована на принципах прозорості, студентоцентричності та партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Вона спрямована не лише на контроль відповідності стандартам, а насамперед на підтримку інституційного розвитку, підвищення ефективності викладання й навчання. Значну роль у цьому відіграють внутрішні механізми самооцінювання, відкриті звіти про якість програм, а також культура постійного вдосконалення.

Адаптація британського досвіду до українського контексту передбачає оновлення підходів до внутрішнього моніторингу якості, посилення ролі академічної доброчесності, розвитку партнерства зі студентами та інтеграції цифрових інструментів у процес управління якістю. Такі кроки сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти на міжнародному рівні та їхньому органічному включенню до європейського простору вищої освіти.

Ефективність системи забезпечення якості освіти у британських університетах визначається не лише формальним дотриманням стандартів чи обсягом наявних ресурсів, а передусім тим, як саме організовано освітній процес і яким чином навчальні заклади використовують власний потенціал для досягнення реальних освітніх результатів. У центрі уваги перебуває не кількісний вимір діяльності університетів, а якість взаємодії між викладачами та студентами, зміст навчальних програм, інноваційність педагогічних практик і здатність системи до постійного самовдосконалення.

Саме цей підхід відображено у британських концепціях оцінювання якості, де наголошується, що найкращим показником ефек-

тивності навчання є не ресурси, а результативність освітніх процесів і те, як заклади вищої освіти використовують наявні можливості для розвитку своїх студентів. Як зазначено у звіті Грема Гіббса, «What best predicts educational gain is measures of educational process: what institutions do with their resources to make the most of whatever students they have» [2].

Ця позиція відображає сутність британської моделі забезпечення якості освіти, у центрі якої перебуває не контроль за дотриманням формальних вимог, а розвиток внутрішнього потенціалу закладів та вдосконалення освітніх процесів. Такий підхід орієнтує університети на постійний самоаналіз, системне оновлення змісту навчальних програм і стимулювання активної участі студентів у формуванні якісного освітнього середовища.

Для українських закладів вищої освіти вивчення та адаптація британського досвіду є важливим чинником підвищення ефективності управління якістю. Використання процесно орієнтованих підходів дає можливість змістити акценти з формальних перевірок на реальні результати навчання, розвиток педагогічних компетентностей і академічної культури. У перспективі це сприятиме посиленню довіри до українських університетів у міжнародному освітньому просторі та підвищенню їх конкурентоспроможності в умовах глобальної інтернаціоналізації.

Важливою тенденцією розвитку британської системи забезпечення якості є її орієнтація на постійне вдосконалення та залучення всіх учасників освітнього процесу до спільної відповідальності за результати навчання. Новітня редакція UK Quality Code for Higher Education (2024) підкреслює, що підвищення якості не може бути досягнуте лише через адміністративний контроль чи перевірку відповідності стандартам. Основну роль відіграє активна участь академічної спільноти, зокрема студентів, у формуванні політики якості, у розробці навчальних програм і в оцінюванні ефективності навчального середовища.

Як зазначено в документі, «Providers take deliberate steps to engage students as active partners in assuring and enhancing the quality of the student learning experience» [5].

Такий підхід демонструє відхід від традиційного уявлення про студента як пасивного отримувача освітніх послуг. У британській практиці він розглядається як повноправний учасник системи забезпечення якості, здатний впливати на зміст і методи навчання, брати участь у внутрішніх аудитах, розробленні освітніх програм та оцінюванні ефективності викладання. Це сприяє формуванню культури співучасті, взаємної відповідальності та відкритого діалогу між адміністрацією, викладачами й студентами.

Для українських закладів вищої освіти впровадження подібних механізмів означає перехід від моделі контролю до моделі партнерства й співтворчості у сфері якості, де основний акцент робиться на розвитку потенціалу студента та підвищенні ефективності освітнього процесу. Такий підхід відповідає стратегічним завданням інтернаціоналізації української освіти, оскільки поєднує академічну автономію, прозорість і відповідальність — засадничі цінності європейського простору вищої освіти.

Важливим елементом британської системи забезпечення якості є інституційна автономія та незалежність органів, які здійснюють оцінювання освітньої діяльності. Такий підхід дозволяє забезпечити баланс між державною регуляцією та саморегулюванням університетського сектора, що, у свою чергу, зміцнює довіру суспільства та міжнародної спільноти до британської вищої освіти. Порушення цього балансу або спроби централізувати функції контролю можуть поставити під загрозу принципи академічної свободи та незалежного оцінювання. Як слушно зазначається в роботі британського дослідника Андрю Боргса, «If the OfS were to take on DQB responsibilities permanently it would lead to a loss of independent oversight of quality assurance in England and go against international standards» [1].

Такий висновок узгоджується із загальновизнаними європейськими підходами до забезпечення якості, які передбачають дотримання принципів автономії закладів вищої освіти, прозорості та незалежності оцінювальних органів.

На шляху гармонізації української системи вищої освіти з міжнародними стандартами особливої актуальності набуває питання не лише нормативної, а й змістовної відповідності європейським підходам до забезпечення якості. Попри активне впровадження внутрішніх політик та створення структур забезпечення якості, у практиці закладів вищої освіти все ще спостерігається тенденція до формалізму, коли дотримання вимог розглядається переважно як адміністративна процедура, а не як елемент внутрішнього розвитку.

Як зазначається у щорічній доповіді Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: «Зокрема, заклади вищої освіти усвідомили необхідність розробки та послідовного запровадження внутрішніх політик забезпечення якості вищої освіти, постійного моніторингу освітніх програм, вивчення найкращих практик, аналізу типових проблем і дотримання основних принципів та настанов ESG 2015. Щоправда, не завжди це викликано прагненням самовдосконалення, а радше необхідністю формальної відповідності проходженню процедур» [3].

У цьому контексті варто враховувати, що інтеграція української системи вищої освіти до європейського простору передбачає не лише

запозичення стандартів якості, а й усвідомлення університетами своєї ролі як активних суб'єктів суспільних трансформацій. Європейський досвід свідчить про те, що ефективна взаємодія між державними структурами, закладами освіти та суспільством можлива лише за умови академічної свободи, інституційної автономії та партнерства у прийнятті рішень.

У межах проекту Європейської асоціації університетів «Університети та майбутнє Європи» (UniFE) Асоціація розробила основні меседжі для інституцій Європейського Союзу на 2024–2029 роки після виборів до Європарламенту, що відбулися у червні 2024 року. У цьому документі EUA демонструє, що «Universities already play a major role in Europe's internal cohesion, democratic development and global position. Nonetheless, this renewed social contract should recognise universities as crucial, independent actors, fully engaged, at all levels of society, in our collective effort to meet the challenges of economic, social and environmental sustainability» [4].

Досвід Європейського Союзу та Сполученого Королівства є надзвичайно важливим для України в контексті подальшої євроінтеграції. Йдеться не лише про формальне запровадження стандартів якості, а насамперед про формування культури довіри, академічної відповідальності й партнерства, що визначають місце університетів у житті суспільства.

Успішні моделі забезпечення якості у Великій Британії та країнах ЄС ґрунтуються на поєднанні автономії закладів освіти з їхньою активною участю в реалізації суспільних цілей — демократичного розвитку, економічної стійкості та соціальної єдності. Саме такий підхід має стати орієнтиром для України у створенні сучасної системи вищої освіти, спроможної не лише відповідати європейським вимогам, а й робити свій внесок у спільний європейський освітній простір.

Список використаних джерел

1. Борге А. М. Where Do We Go From Here? Quality Assurance in English Higher Education. Oxford. Higher Education Policy Institute (HEPI), 2023. Policy Note No. 44. URL: <https://www.hepi.ac.uk/wp-content/uploads/2023/02/Where-do-we-go-from-here-Quality-assurance-in-English-higher-education.pdf>
2. Гіббс Г. Dimensions of Quality. York : The Higher Education Academy, 2010. 56 с. URL: <https://www.advance-he.ac.uk/knowledge-hub/dimensions-quality>
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Доповідь про якість вищої освіти в Україні за 2023 рік. Київ, 2024. 128 с. URL: <https://surl.li/clfbqq>
4. A Renewed Social Contract for Europe and Its Universities: How Universities and Policy Makers Can Work Together to Shape a Strong, Open and Future-Proof Europe. Brussels : European University Association, 2024. URL: <https://>

www.eua.eu/publications/policy-input/a-renewed-social-contract-for-europe-and-its-universities.html

5. UK Quality Code for Higher Education. Gloucester : The Quality Assurance Agency for Higher Education, 2024. 48 p. URL: <https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/uk-quality-code-for-higher-education-2024.pdf>

Ківалов С. В.

доктор юридичних наук, професор,
президент Національного університету «Одеська юридична академія»,
президент Міжнародної освітньої корпорації, академік НАПрН України,
академік НАПН України, заслужений юрист України

**АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК РУШІЙНА СИЛА
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: СПІЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ УКРАЇНИ
ТАВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ**

Академічна мобільність є одним із ключових чинників європейської інтеграції, що сприяє взаємному обміну знаннями, культурним досвідом і розвитку наукових досліджень у спільному освітньому просторі. Для України, яка активно розвиває міжнародні зв'язки у сфері вищої освіти, мобільність студентів і викладачів стає важливим інструментом модернізації освітнього процесу та інтеграції до європейської спільноти знань.

У цьому контексті співпраця з Великою Британією має особливе значення. Британські академічні установи мають багатий досвід реалізації програм міжнародного партнерства, спільних освітніх і дослідницьких проєктів, які передбачають активну участь українських студентів, аспірантів і науковців. Такі ініціативи, підтримувані British Council та іншими міжнародними структурами, відкривають нові можливості для академічного обміну, спільного створення інноваційних програм і розбудови міжуніверситетських зв'язків.

Важливо, що академічна мобільність у межах українсько-британського партнерства не обмежується лише обміном студентами чи викладачами, вона формує спільний інтелектуальний простір, де народжуються нові ідеї, наукові відкриття та моделі співпраці. Такий підхід поглиблює інтеграцію України до європейського освітнього середовища, сприяє формуванню відкритої, конкурентоспроможної наукової спільноти та зміцнює позиції держави у глобальному академічному просторі.

Власне, академічна мобільність є одним із проявів сучасних культурних відносин, адже поєднує не лише освітні, а й гуманітарні, ціннісні виміри співпраці між державами. Як зазначає Британська Рада,

Ківалов С. В. Вітальне слово	253
Стефанчук Р. О.	
Європейський і британський досвід розвитку науки та освіти: можливості для України в умовах післявоєнного відновлення	255
Залужний В. Ф.	
Британський досвід забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації українських закладів вищої освіти	259
Ківалов С. В.	
Академічна мобільність як рушійна сила євроінтеграції: спільні ініціативи України та Великої Британії	263
Бакаянова Н. М.	
Роль взаємодії вищих юридичних навчальних закладів з Національною асоціацією адвокатів України у повоєнному відновленні України	267
Бехруз Х. Н.	
Інтернаціоналізація освіти та національні освітні традиції у гуманітарній сфері	272
Брейзіер Р. В.	
Адаптивне модульне досвідне навчання (ACEL): сучасна педагогічна концепція для різноманітного та динамічного простору вищої освіти	275
Горбаченко С. А., Разінкін Н. С.	
Потенціал штучного інтелекту в підготовці бізнес-кейсів	280
Кібік О. М.	
Роль бізнес-освіти у забезпеченні сталого розвитку південного регіону України	284
Колодін Д. С., Колодіна А. С.	
Академічна доброчесність в умовах штучного інтелекту: український та міжнародний досвід	288
Корнута Л. М.	
Управління сучасним університетом: показники діяльності та їх інтерпретація	291